

og det vilde være begrundede Bebrejdelser, der kunde rettes imod os, naar Staten senere maatte købe Bygninger eller for høj Leje leje Husly til Administrationen eller andre Statsformaal, samtidig med at der under Civillisten henlaa brugbare Bygninger, som Kongen selv ikke havde Anvendelse for. Dermed skal jeg tillade mig at anbefale de af os stillede Ændringsforslag.

Konseilspræsidenten (Klaus Berntsen):

Det er kun 6 Aar siden, vi behandlede et lignende Lovforslag som det her foreliggende, og jeg har ikke fundet Anledning til at stille den nuværende Konge anderledes, hverken med Hensyn til den aarlige Pengeløn eller med Hensyn til Bolig, end Rigsdagen for 6 Aar siden stillede Kongen.

Det ærede Medlem fra Aalborg (N. C. Christensen) har motiveret sin og Socialdemokraternes Stilling, der gaar ud paa, at der skal tillægges Kongen en lille fast Gage, medens der ved de aarlige Finanslove skal fastsættes, hvilke Summer der skal anvendes til Repræsentationsudgifter. Jeg finder dette i høj Grad uheldigt og heller ikke overensstemmende med Grundlovens bestemte Forudsætninger. Thi Grundloven bestemmer i sin § 9 følgende: „Kongens Civilliste bestemmes for hans Regeringstid ved Lov. Derved fastsættes tillige, hvilke Slotte og andre Stasejendele der skal høre til Civillisten“. Det fremgaar heraf, at Grundlovens Fædre have ment, at det var mest hensynsfuldt mod Landets Konge, om man straks ved hans Regeringstiltræden fastsatte Civillistens Størrelse, hvilke Slotte der overlodes til Kongens Brug, for at man ikke hvert Aar skulde have Stridigheder om, hvilke Summer der skulde tillægges Kongens Civilliste saavel som til Dækning af de Repræsentationsudgifter, der ere nødvendige for Kongen, som skal repræsentere Landet saavel indadtil som udadtil paa en værdig Maade. Jeg tror derfor, vi gøre vel i at følge Traditionen og det, der sikkert har været Meningen med Grundlovens § 9, at man ved den nye Konges Regeringstiltrædelse straks fastslaar Civillistens Størrelse i alle Henseender. At diskutere med Socialdemokratiet, hvilken Størrelse det vilde være passende at fastsætte for den Sum, der skal tilfalde Kongens Civilliste, tror jeg ikke er nødvendigt. Der blev ført en Diskussion derom for 6. Aar siden; en Diskussion derom nu vilde ikke føre til noget Resultat. Jeg maa altsaa fraraade at stemme for de Ændringsforslag, som

det ærede Medlem fra Aalborg er Medforslagsstiller til, og som han i Dag har motiveret.

Det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) motiverede sine Ændringsforslag med, at det var alt for mange Slotte, der vare tillagte Civillisten efter det forelagte Lovforslag. Der er imidlertid ikke tillagt Civillisten andre Slotte, end der var tillagt den afdøde Konge. Lovgivningsmagten gik for 6 Aar siden af Pietetshensyn overfor Kong Christian den Niende ind paa, at Christian den Niendes Palæ paa Amalienborg blev overladt til Brug for Christian den Niendes 3 Døtre, nemlig Kejserinde Dagmar, den engelske Enkedronning og Hertuginde af Cumberland; saa længe nogle af de 3 Kongedøtre ere levende, have de Brugsret til Christian den Niendes Palæ, og der er ikke foretaget nogen Forandring i saa Henseende. Af samme Pietetshensyn er Ministeriet gaaet ud fra, at der ikke nu skal træffes nogen Forandring i saa Henseende, men at det er den naturligste Ordning, at det nævnte Palæ overføres som hidtil til Civillisten og af Kongen overdrages de nævnte Kongedøtre til Brug, saa længe de leve. Det samme er Tilfældet med Bernstorff Slot og Palæet i Amaliegade, der for 6 Aar siden af Pietetshensyn overlodes Prins Valdemar til Brug. Dette er opretholdt her. Af Pietetshensyn mod et Ønske, som Kong Christian den Niende havde udtalt, overlod Rigsdagen den Gang og overlader nu, hvis dette Lovforslag vedtages, Bernstorff Slot og det gule Palæ, som det kaldes i daglig Tale, til Brug for Prins Valdemar.

Med Hensyn til de 4 Palæer paa Amalienborg er det ved Lov bestemt, at saa snart Christiansborg Slot er færdigt ogsaa med Hensyn til den Del af Slottet, der overlodes til Kongens Brug, overdrages straks et af de 4 Palæer til Staten. Et andet Palæ er nu foreslaaet overladt Enkedronningen til Brug; saa længe hun lever, og naar hun afgaar ved Døden, falder dette Palæ tilbage til Staten. Det tredje Palæ er altsaa overladt til Kong Christian den Niendes 3 Døtre. Saa er der kun et Palæ tilbage, og det forekommer mig ikke, at der er noget unaturligt i, at Kongen vil bevare Residensen paa dette Palæ. Hvad de andre Palæer angaar, gaar jeg ud fra, at naar de overgaa til Civillisten, vil Følgen blive, at naar Kronprinsen om 5 Aar bliver myndig, vil et af de Palæer, der ere tilbage paa Amalienborg, blive overladt ham til Brug.

Med Hensyn til Slottet paa Eremita-